



Játék

ÉT matúra

A Holt-tengeri tekercsek korszói

A Holt-tenger közelében, Qumranban előkerült korszók a XX. század szenzációs leletanyagát tartalmazták. A bennük lévő tekercseket az I. században írták feltehetően egy Jeruzsálemből kivonult zsidó szekta tagjai, az esszéusok. A tekercsekből számos új adat, információ olvasható ki Jézus koráról, működésének helyszínéről, noha neve a tekercsekben nem szerepel.

A korszó „ujjlenyomata”

A lelet egyaránt fontos a keresztény és a zsidó közösségnek, mint a történészeknek. Nem csoda tehát, hogy a legkülönbébb tudományágak együttműködésével, s a legújabb tudományos módszerekkel állandóan vizsgálják a tekercsek anyagát, az azokon lévő feliratokat, az őket rejtő korszókat, s az előkerülési hely környékét.

A korszók anyagát például egy magyar kutatónő, Balla Márta elemezte *neutron-aktivációs* eljárással. (A mérések eredményét még tudományosan nem publikálták, mihielyt ez megtörténik, lapunk beszámol róla – A szerk.) A vizsgálati módszerrel meg lehet határozni az anyagok kémiai „ujjlenyomatát”. Pontosan meg lehet mondani, hol állították elő az edényeket, mivel egy adott helyen készült kerámia speciális, csak arra a műhelyre jellemző nyomot hordoz.

Hapax település?

A kutatók arra keresték a választ, hogy Qumran úgynevezett *hapax* település volt-e, vagyis olyan, amely környezetével nem tartott semmilyen kapcsolatot. Az ott élők a világtól elszigetelten készítették helyben korszóikat és a bennük elrejtett tekercseket – mint ahogyan ezt korábban feltételezték.

A most alkalmazott mérési eljárás pontosan megmutatja, hogy a feltevés igaz-e, vagy a korszók valójában máshol készültek, és úgy vitték őket Qumranba. Annyi máris tudható, hogy a leletanyag nem egyseges, az már biztos, hogy nem egyetlen fazekasműhely terméke.

1. Mikor találták meg a tekercseket?

- A. 1947-ben
- B. 1948-ban
- C. 1949-ben

2. A felfedezést követő kutatás során végül is hány barlangból kerültek elő korszók?

- A. Hatból
- B. Tizenegyből
- C. Tizennyolcból

3. Balla Márta hol vizsgálta a korszók anyagát?

- A. Jeruzsálemben
- B. Budapesten
- C. Tel Avivban

4. Hány mintát vizsgált meg a magyar kutatónő?

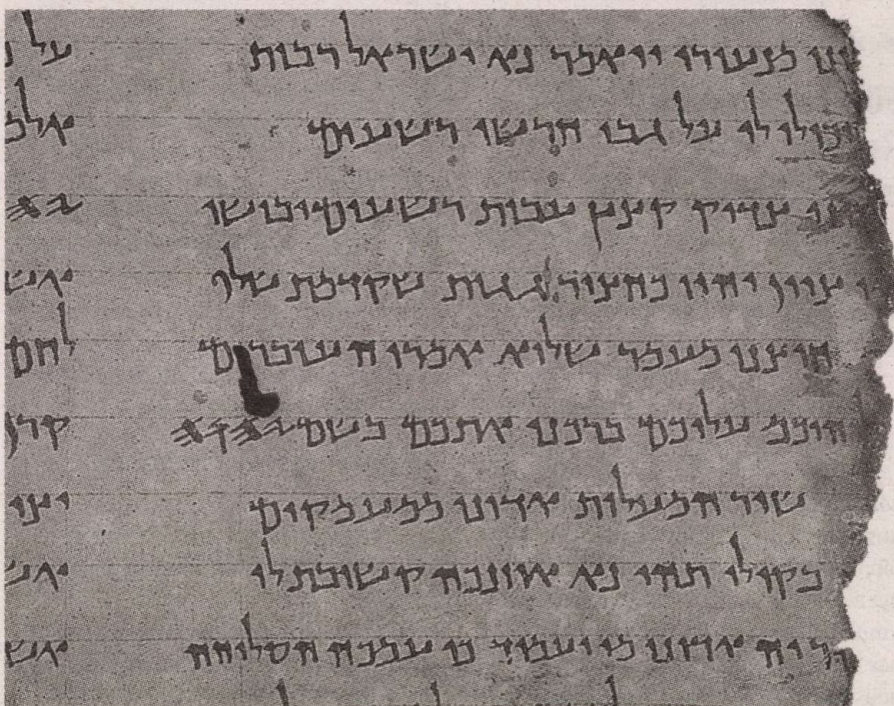
- A. Több mint ötvenet
- B. Több mint százat
- C. Több mint kétszázat

Az egyes kérdésekre csak egyetlen válasz igaz, tehát négy betűt kell beküldenie.

Ha a megfejtéshez segítségre van szüksége, keressétek korábbi lapszámainkat kiadónk boltjában: Bp., Somogyi B. u. 6., vagy a világhálón: www.sulinet.hu/eletestudomany/archiv/
A válaszok beküldhetők levelezőlapon. Címünk: **Élet és Tudomány, 1428 Pf. 47.**, vagy e-mailen **(ez esetben kérjük a postacímet is) eltud@elender.hu**.
A borítékra vagy az e-mail tárgyába írjátok fel: **ÉT matúra**
Beküldési határidő: 2003. június 10.

Előző számunk megfejtése: 1/B. A pánikbetegség hátterében szervi ok nélküli bajok húzódnak meg; **2/B.** Az agorafóbia tömegiszonyt jelent; **3/B.** A fiatal felnőttkorra a legjellemzőbb a pánikbetegség; **4/C.** A nőknél társul gyakorta agorafóbiával a pánikbetegség.

Értékes könyvet nyert: Kiss Beáta (Budapest) és **Boros Gábor** (Győr).



Diákolda